

XX. évfolyam 6. lapszám - 2021. június 28.

Csanádapácai Új Szó

Csanádapáca Község Önkormányzati lapja

Tisztelt Csanádapácai Polgárok!

Ezúton tájékoztatom Önöket, hogy 2021.07.01. naptól Dr. Leal Antunes António Eduardo személyében új háziorvosa van a Csanádapáca II. számú háziorvosi körzetnek, amit továbbra is Csanádapáca Község Önkormányzata működtet.

Dr. Körmöczy Ildikó távozása és az új háziorvos munkába állása közti időszakot az önkormányzat helyettesítéssel oldotta meg.

Ez úton is szeretnénk megköszönni Nyerges Sándor Doktor Úrnak áldozatos munkáját!

Úgy gondolom, hogy megérte a várakozás. Dr. Leal Antunes António Eduardo Doktor Úr sok évet élt hazánkban, jól beszéli a nyelvünket és rendkívül erős szakmai kompetenciákkal rendelkezik.

Én személy szerint a hosszú távú együttműködésben bízok, amit az is elő fog segíteni, hogy a Doktor Úr benyújtott egy letelepedési pályázatot, aminek keretében legalább 6 év munkavégzésre vállalt kötelezettséget.

Remélem, hogy Doktor Úr mielőbb megismeri és megszereti községünk lakóit és a vállalt 6 év elteltével is szívesen marad majd nálunk. **Az önkormányzat nevében örömet szeretném kifejezni ezúton is, hogy egy ilyen kiváló szakember fogja szolgálni településünk polgárait.**

Nagyboldogasszony Katolikus Általános Iskola és Óvoda
Csanádapáca

*„Egyszer mindent él az ember,
Azt is, mi most még messze él.
Csak küzdj és áldozz, ne csüggedj el,
S győzelmed lesz a hősi babér.”
Bertold Brecht*

2013 2021

Találkozunk 2026-ban

Ezúton búcsúzom a Nagyboldogasszony Katolikus Általános Iskola és Óvoda idén ballagó gyermekeitől.

Kívánok nekik sok sikert a tanulmányaik során és, hogy megtalálják az életben a boldogságot, a munkában a megbecsülést és azt a lelki békét, ami végig kíséri őket.

Tisztelettel köszöntök a **Semmelweis Nap alkalmából** minden egészségügyi dolgozót és az egészségügyet segítő munkatársat, akik lelkiismerettel szolgálnak egészségügyi intézményekben, valamint a **Köztisztviselők Napján** szeretettel köszöntöm mindazokat, akik munkájukkal nap mint nap hozzájárulnak a köz szolgálatához.

Oláh Kálmán
polgármester

Tisztelt Csanádapácai Polgárok!
Hadd mutakozzam be Önöknek!

Dr. Leal Antunes António Eduardo vagyok, 2021.07.01-től jómagam töltöm be Csanádapáca II. számú körzetének háziiorvosi pozícióját.

Franciaországban születtem. Orvosi diplomámat a Debreceni Egyetemen szereztem 2002-ben. Ezt követően Portugáliában és az Amerikai Egyesült Államokban végeztem a belgyógyász szakorvosi gyakorlataimat, Portugáliában szakvizsgáztam, majd közel **17 évig praktizáltam a portugáliai Leiria Kórházban**. Emellett **háziiorvosként is dolgoztam a környező településeken, valamint két szociális otthon lakóit gondoztam**. Mindig az volt a véleményem, hogy az egészségügyben a háziiorvos az egyik legfontosabb szereplő, mert ő tudja a páciens a maga teljességében szemlélni, segíteni. Együtt, partnerként tudunk törekedni a betegségek megelőzésére, időben történő felfedezésére, hogy sürgősségi ellátásra, mentőhívásra, csak ritkán legyen szükség. **Alapvető célnak tartom, hogy a háziiorvosnál is szakszerűen megoldható problémákkal ne kelljen a páciensnek szakorvosi ellátásért elutazniuk. Tudatosan választottam vegyes háziiorvosi praxist, ahol gyermekeket is gyógyíthatok, gondozhatok így a családorvoslást a maga teljességében tudom gyakorolni.** Az egyetemi éveim alatt nagyon megszerettem ezt az országot, mindig is itthon éreztem magam és tudtam, hogy egyszer még visszatérek ide.

Dr. Leal Antunes António Eduardo
háziiorvos

Nagyboldogasszony Katolikus Általános Iskola és Óvoda
óvodai hírei

2021. május 28-án búcsúztunk 28 ballagó nagycsoportos óvodásunktól.

Elköszöntek életük egy csodálatos, játékkal és mesével átszótt felejthetetlen időszakától. Elköszöntek kis társaiktól, óvó néniktől, dajka néniktől, a kedves csoportszobától, a játékoktól, az óvodai élettől. Búcsúztak, hiszen szeptembertől új kihívásokkal: a betűvetés és számolás rejtelmével fognak ismerkedni. Magam és kollégáim nevében Török Sándor szavaival köszönök el - ezúton is - a ballagóktól:

„Itt minden volt, itt minden múlt, itt minden visszavár. Itt régi nap nem alkonyult, és nem lett ős a nyár. A pillanat itt megmarad, hát adjatok kezet, a kis sziget mindig szabad, csak emlékezzetek.”

Visszavárunk Titeket!

Megköszönöm a ballagó nagycsoportosok szüleinek az óvodai évek alatt nyújtott segítő hozzáállást, támogatást, bizalmat, melynek köszönhetően ránk bízta legfőbb kincsüket: a gyermeküket. Igyekeztünk megszolgálni a bizalmat. Erőt, egészséget kívánunk minden kedves szülőnek, hogy elfogadásban, szeretetben tudják nevelni gyermekeiket a jövőben is. **Köszönöm a búcsúzó szülői munkaközösség tagjainak:** Szabóné Rozs Ibolyának, Kormányos Andreának, Spigut Andreának az évek alatt nyújtott segítő, támogató munkájukat. **Köszönöm a kollégák:** óvónénik, dajka nénik munkáját, gyermekszeretetét, helytállását.

Természetesen **megköszönöm az óvodánkba járó összes gyermek szüleinek** a megértést, segítséget, amit a nehéz, nehezebb vagy éppen könnyebb időszakokban tanúsítottak irányunkban. Jó egészséget, értő egymásra figyelmet, tartalmas családi programokat, kikapcsolódást kívánok Mindenkinek.

Nagy szeretettel várjuk „rég” és leendő ovisainkat a következő tanév szeptemberében is.

Szekeresné Horváth Zsuzsanna
Óvodavezető

Az Arany János Művelődési Ház hírei Nemzeti Összetartozás Napja, kilátó felszentelése

Csanádapáca Község Önkormányzata minden évben méltó módon emlékezik a trianoni eseményekre.

A Nagyboldogasszony Katolikus Templomban Blósz Attila plébános úr tartott szentmisét, ezt követően az emlékparkban lévő kopjafát koszorúzták meg a jelenlévők. A Békés Megyei Kormányhivatal Orosházi Járási Hivatalának képviselőjében Lustyikné Dr. Papp Anikó helyezte el a tisztelet virágát, Pusztaföldvár község nevében Sonkolyos

Szabolcs polgármester úr koszorúzott.

A helyi önkormányzat, az intézmények, az egyházak és a civil szervezetek szintén elhelyezték a megemlékezés koszorúit.

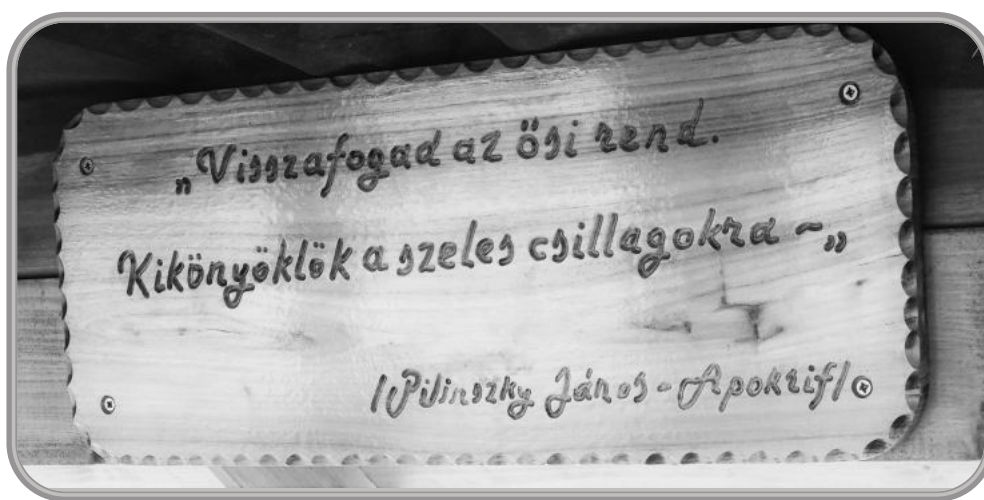
A további programelemek helyszíne a Hármashatár-halom volt, ahol a Himnusz hangjai után Oláh Kálmán polgármester úr köszöntötte a vendégeket, majd Zsikai R. Péter megemlékező gondolatait hallhatták a résztvevők.

Csanádapáca Község Önkormányzatának közmunkaprogramjában, a helyi sajátosságokra épülő, értékteremtő tevékenység keretében készült el a kilátó, melynek ötletgazdája és tervezője Kvasz Pál volt. Az ő szakmai irányításával készült el a kunhalom újabb építménye. Blósz Attila plébános és Szigethy Szilárd evangélikus lelkész áldotta meg és szentelte fel a fából készült, szoknyás kilátót, melyben egy harang is megszólalt.

A kilátó elkészítésében részt vettek:

Kvasz Pál, Deák István, Csányi Tibor, Bónus Tamás, Kurilla Zsolt, Szabó István, Domokos Zoltán, Czene József, Balogh József, Róth István, Lenti Attila, Zsuzsa Mihály, Szegedi Péter, Kovács János, Kiss János, Pacsika Antal, Pacsika Sándor és felesége, Pacsika Gábor, Duda József, Dévai József, Vesho-Farkas Zoltán.

Az emlékműsor a Csanádapácai Dalkör előadásával és a Székely Himnusz közös éneklésével zárult.

Csanádapáca újratelepítésének 200. évfordulója

Községünk idén ünnepel, sajnos a járványhelyzet miatt kicsit más módon kell megszervezni a programelemeket.

Az Arany János Művelődési Ház Facebook oldalán két kisfilmet is láthatnak az érdeklődők községünk történetével kapcsolatosan. Az egyik régi és most készült fényképekkel mutatja be az ismert épületeket, a másik a Hármashatár-halom emlékhely kiépítésének mozzanatait mutatja be. Akinek nincs lehetősége megnézni a kisfilmeket, az **Utcátárlaton** láthatja a képeket, most a községről, a következő tárlat pedig a Hármashatár-halomról szól majd.

Behán Józsefné
művelődésszervező

A Gyöngyfüzér Szociális Szolgáltató Központ hírei

Az óvodásokat köszöntöttük

Az elmúlt hónapokban az idősekkel többször visszaemlékeztünk azokra a programokra, amelyeket az óvodásokkal, iskolásokkal közösen szerveztünk, amíg lehetett. Rendszerint a gyermeknap is ezek közé tartozott. Ilyenkor egy délelőttöt az intézményünkben töltöttek az óvodások, sok játékkal, nevetéssel teltek ezek a napok. A gyermeknap kapcsán gondoltunk most is az ovisokra, szerettük volna kicsit meglepni őket. A **kreatív foglalkozásainkon készített cica figurákkal ajándékoztuk meg őket.**

Bolondballagás

Vidám nyárkezdő momentum volt a **nyolcadikosok bolondballagása** is. Évek óta hagyomány, hogy a jelmezbe öltözött gyerekek megtisztelik látogatásukkal az otthon lakóit és dolgozóit, vidám perceket szerezve bolondozásukkal.

Trianoni évforduló

A nemzeti összetartozás napja alkalmából, az általános iskola hatodik osztályának megemlékező műsorát kivetítettük az időseknek. Köszönjük szépen a gyerekeknek, Zsikai Rajmund Péter felkészítő pedagógusnak és Szemenyei Zsoltnak, hogy rendelkezésünkre bocsájtották az ünnepi műsorról készített felvételt! A települési rendezvényen és koszorúzáson az intézmény vezetősége vett részt.

Hitélet gyakorlása az Idősek otthonában

Minden egyes alkalmat, amely visszahozza az itt élők számára azokat a lehetőségeket, programokat, szokásokat, melyekről a járvány miatt le kellett mondani, ünnepként élünk meg az intézményben. Hasonló érzéseket keltett, amikor az idősek megtudták, hogy több hónapos szünet után Blósz Attila plébános úr újra szentmisét tart számukra.

Szigethy Szilárd tiszteletes úr szintén júniusban tartotta az evangélikus istentiszteletet a hívek számára. Őt is nagy szeretettel várták a lakók, hiszen lelkész úr prédikációi és a baráti beszélgetések is sokat jelentenek számukra. **A találkozás öröme tiszteletes úr egy tortával lepte meg a lakókat, amit nagyon szépen köszönünk!**

Indul a nyár

A június végre igazán kellemes időjárással indult, lehetővé tette, hogy több időt töltsünk a szabadban az otthon lakóival. Foglalkozásainkat is, ha lehet, a szabadban tartjuk ilyenkor.

Megkezdtek a gyógynövények szárítását, feldolgozását, amelyeket a szociális foglalkoztató dolgozói gondoztak, szüreteltek le az időseknek.

A nyárra még sok-sok tervünk van, amelyek között kirándulás, szalonnasütés, illetve számos szabadtéri tevékenység szerepel.

A Fejlesztő foglalkoztatás hírei

A varrodában és a szőnyegszövő műhelyben télen-nyáron szorgoskodnak, alkotnak a dolgozóink, a zöld területet gondozó csoport viszont dömping munkával találta szemben magát. A virágágyások gondozása, a fűnyírás, a sövénynyírás, a permetezés és a környezetrend biztosítása bőven ad feladatot! Az általános iskolások ballagására szeretettel küldtünk sok-sok virágot. A rózsaszüretéről fénykép is készült.

Tudósítók: Zsikai Rajmund Péterné szociális munkás, Becseiné Bohus Róza foglalkoztatási koordinátor.

Pepó Jánosné
intézményvezető

**JOGSÉRTÉSEK
A PSZICHIÁTRIÁN**

**INGYENES
JOGSEGÉLYSZOLGÁLAT**

**Ön vagy szerette sérelmet szenvedett
pszichiátriai kezelése során?**

Ne hagyja annyiban!

Ha nem lépünk fel a pszichiátriai jogsértések ellen, újra és újra megtörténhetnek ezek a borzalmas dolgok.

**Vegye fel velünk a kapcsolatot!
Lehet tenni valamit!**

Állampolgári Bizottság az Emberi Jogokért Alapítvány

06 (1) 342 6355 06 (70) 330 5384

panasz@cchr.hu

Tizedik megemlékezésünk a Határkőnél

10 éves születésnapját ünnepli a Hármashatár-halmon kialakított Trianon-emlékhely.

A fokozatosan, évről-évre kiépülő látványosságot azóta egyre többen keresik fel. Akik időnként békére és nyugalomra vágyva ki akarnak lépni zajos, rohanó, zsúfolt és sokszor lélekromboló világunk forgatagából. Akik visszalépve a múlt ősi csendjébe, felidézve a „boldog békeidőket”, meg akarják ízlelni a közös értékeink szeretetéből fakadó örömnél ezt a forrását. Hogy mindenkor tisztában legyünk megóvandó

értékeink felől, nem árt összefoglalnunk, hogy milyen értékeket is talál itt az ide látogató.

Ez az eredetileg őrhalmnak emelt több ezer éves kunhalom az államalapítás után 1748-ig Arad és Békés, majd ezután 1920-ig Arad, Békés és Csanád vármegyék határának találkozási pontját jelezte. A 2010-ben felfedezett határkövet valamikor 1748 és 1821 között helyezték el rajta. A Hármashatár-halom értékét három elem határozza meg, melyek mindegyike külön-külön is rendkívüli. Az első a 18. század közepéből származó határkő, amit ritkasága és régisége okán már önmagában is megillet a megkülönböztetett védelem. Ez az immár több mint 270 éves történelmi ereklye azonban egy több ezer éves kunhalmon áll. Ez a második elem. A kunhalmok hazánk legrégebbi, ember által alkotott építményei.

Azonosításukhoz az egyik szembevethető jel a rajtuk élő ősi növény, a taréjos búzafű jelenléte. Ez a határhalmunk értékét alkotó harmadik elem. Ez a Kárpát-medencében őshonos fűfélé a földművelés előtti időkben nagy térségekben borította a síkságot. Ma az Alföldön, a Hortobágy kivételével szinte csak kunhalmokon található, ott, ahol ősi talaját sohasem bolygatták meg.

A Dunántúlon, ahol a földművelés nem bírt minden területet meghódítani magának, még vannak búzafüvel tarkított fennsíkok (pl. Várpalota felett), és búzafüves sziklások (Iszkaszentgyörgy, Székesfehérvár mellett nyugati irányban). Ez az értékes és ritka, különleges növény azonban ma már a megmaradt kunhalmok közül is csak néhányon fordul elő! (Szép példája ennek a Kántor-halom Szentesen.) Egyikükön sincs azonban a miénkhez hasonló határkő. Ennek a három elemnek az együttes előfordulása teszi a mi Hármashatár-halmunkat országosan egyedülállóvá.

De van még egy negyedik elem is, ami talán a legfontosabb. Mindaz, amit ez a három elem így együtt kivált a szemlélőben: múltunk, történelmünk, természeti kincseink értéktisztelete. A Hármashatár-halom egy kegyhely a nemzeti emlékezet számára; a Határkő ma magyar identitástudatunk szimbóluma. Tisztelete kifejezi a tiltakozást a Trianoni diktátummal szemben, az egymástól elszakított nemzetrészek összetartozását, a közösséget a határon túl élő magyarokkal. A becsület, az önbecsülés jelképe. Hogy soha nem nyújtunk kezet a jogtiprásnak, s nem leszünk partnerei a gyökértelenség, a szellemi hajléktalanság „honfoglalásának”. Ennek a morális hozzáállásnak a kifejezésekként öleljük körül nemzetiszínű szalaggal a három történelmi vármegye egykori közös pontját. Ma már szinte minden településnek van saját Trianon-émlékműve. Nekünk, csanádapácaiaknak olyan „émlékművünk” van, ami páratlan az országban: minden év június 4-én Nagy-Magyarország egy még mindig meglévő határkövéhez zarándokolunk ki, ami egy kunhalmon áll, és amit taréjos búzafű vesz körül. A negyedik elem az ember viszonya a másik háromhoz: a helybeliek lokálpatriotizmusa, a magyar ember hazaszeretete, a civilizált ember tisztelete a kulturális örökség iránt. Ennek megnyilvánulása az emlékoszlop, az apácaiak valamennyi munkája és áldozatkészsége, hogy ez a szép emlékhely létrejött, és eddig minden évben valamivel tovább gazdagodott. Az értékalkotó ember csak úgy valósíthatja meg önmagát, ha céljait részévé tudja tenni egy értékmegőrző közösség átfogóbb céljainak. Kint a kőnél az ember egy magasabb perspektíva felől tekint vissza még tulajdon életére is: megérinti ami örök, és ennek fényében elhalványulnak a pillanatnyi, időleges dolgok. Ahogy a nagy politikai filozófus, Leo Strauss írja: „Vannak dolgok, amelyek természettől fogva, lényegükből adódóan csodálatra méltóak vagy nemesek. Az összes vagy legtöbb ilyen dolog jellemzője, hogy nem tartalmaznak semmilyen utalást az egyén önző érdekeire, illetve implikálják a kalkulációtól való szabadságot.”

Az emlékhelynek a kihelyezett vendégkönyvek tanúsága szerint több száz látogatója van évente. A sok megható bejegyzés elárulja, hogy az emberekben van fogékonyság az értékekre.

A hely nagyszerűsége éppen egyszerűségében van – minden hivalkodás nélkül, egy túlélő tanú az ősi időkből.

Kindla Zoltán

A Szegeden működő "Ötágú síp" Kulturális Egyesület bemutatkozása Csanádapáca közösségnek

Miért ezt az elnevezést választották 1995-ben az alapító tagok, amikor elhatározták az Egyesület megalapítását? Tudtuk, hogy mit akarunk elérni, mi legyen az értelme működésünknek, azaz mi legyen a célunk, szándékainkat melyik elnevezés tükrözi legjobban?

Hosszas tanácskozás után egy hasonlatot választottunk, amelyet a kiváló író-költő Illyés Gyula mondott egy öt faggató riporternek. Amikor arra kérdezett rá a riport készítője, hogy egy részekre darabolt, szétszaggatott országnak lehet-e közös kultúrája, Illyés Gyula azt válaszolta, hogy bár Magyarországot Trianonban ötfelé darabolták, a magyar kultúra egy és oszthatatlan. Tud olyan harmonikusan, együtt szólni, mint egy ötágú síp, aminek a szárai különbözőek, de a hangszer egy!

Ebben a szellemben működünk már 25 éve, minden elszakított rész kulturális életével, hagyományaival mindennapi problémáival foglalkozunk 1996 óta, kapcsolatokat teremtünk köztük és a szegediek között. Rendezvényeinkre mindig hívunk határon túli résztvevőket, előadónak, fellépőnek, vagy csak vendégnek. Ezeknek a rendezvényeknek a száma meghaladja a 200-at, és témái igen változatosak.

Szerveztünk 12 alkalommal "Kárpát-medencei költőtalálkozót", szereplőink többsége Balassi-karddal és Kosuth díjjal kitüntetett poéta volt, vagy később az lett, határon túlról érkezett és a mi estünkön mutatkozott be a szegedi közönségnek.

Minden évben rendeztük / kivétel az idei év! / "Bálint-napi vigasságot", Balassi Bálint és a Balassi karddal kitüntetett költők és műfordítók tiszteletére. Ez egy verses-zenés-táncos összejövetel az érkező tavasz jegyében, február 14-én, Balassi Bálint névnapján.

Többször rendeztünk a nyári napforduló éjszakáján "Tűzvarázs a Nap tiszteletére" elnevezéssel éjfél tüzugrással végződő olyan irodalmi-zenei műsort, ahol a Napról szóló híres versek és énekek kerültek előadásra, csillagász vendégünk biztosította a tudnivalókat a csillagászati eseményekről, néphagyományokról, a ma is élő szertartásokról. A világ sok táján kerül sor ehhez hasonló hagyományőrzésre napjainkban is. A nándorfehérvári győzelem emlékére évente rendezett "Nándorfehérvári Napok" társrendezői vagyunk. Ez egy örömnep és az ünneplése is megfelel jelentőségének, minden év július 22-én az Alsóvárosi Rendház és templom parkja a helyszíne ennek a korabeli hangulatot felidéző rendezvénynek.

Könyvkiadás is szerepelt céljaink között, ha sikerült rá forrást szerezni. 6 alkalommal - minden esetben határon túli szerzőt részesítettünk előnyben, több kisebb kiadványt is nyomtattunk, az Egyesületről, s a vetélkedőkkel kapcsolatban - a nyertesek számára.

A vetélkedőket szegedi, Szeged környéki és határon túli általános -és középiskolás diákoknak szerveztünk Szent Lászlóról, az Árpád-házi szentekről, Mátyás királyról, Bocskai Istvánról, II. Rákóczi Ferencről, az 1848/49-es forradalomról és szabadságharcról, a magyar- lengyel barátságról az I. világháborúról, stb. Emlékhelyek létesítésében vettünk részt /Hódegyházán, Csókán/, a csókai II. Rákóczi Ferenc Férfikórus bocskai fellépőruháját mi készítettük, kiállításokat rendeztünk Szegeden, Budapesten, Sopronban Sóti György /Délvidék/ festőművész munkáiból és Szegeden, Petrás Mária csángó keramikus műveiből.

Az egyik legfontosabb, már tíz alkalommal megrendezett programunk a 'Szögedi Nemzet' találkozó. Ez az elnevezés Bálint Sándor /szegedi néprajztudós/ munkáiban és előadásain sokszor szerepelt, de igen régi kifejezés. A török idők után Szegedről kirajzottak használták saját maguk megnevezésére. Ez a kirajzás Csanádapácát is érintette - ezért is mutatkozunk be Önöknek.

Az anyaváros - Szeged – számon tartotta elvándorolt lakóit, s azok utódait. Erre bizonyíték a következő történet, egy csanádapácai família visszaemlékezéséből. Az 1920-as években épült Szegeden a Szent Gellért Konviktus, ahová az elszakított területekről vettek föl diákokat, elsősorban a szegedi kirajzású családok utódaiból. Sok diákja volt az intézménynek, annak ellenére, hogy magas volt a tandíj. Az egyik évnnyitón szemet szúrt a fiatal nevelőtanárnak - Bálint Sándornak - 4 kisdíák, akik a többiektől távolabb álldogáltak, kicsit elszigetelődve tőlük. Bálint Sándor megkérdezte tőlük, hogy honnan jöttek, s mikor meghallotta, hogy Csanádapácáról, a következőket mondta nekik: "Édös gyerökeim isten hozott bennetöket, érozözötök magatokat itthon Szöged városában, mert tik itthon vattok, a mi véreink, szögedi nemzet vattok, ".

A 4 testvér a Mihály család 4 gyermeke volt akik közül az egyik Mihály Árpád szobrászművész édesapja lett. Mihály Árpád Egyesületünk tagja és nagyon büszkék vagyunk rá!

Dr. Horváth István Károlyné
az Egyesület elnöke

SAJTÓKÖZLEMÉNY

Magyar Bányászati és Földtani Szolgálat

A felszín alatti víztározás lehetőségeinek vizsgálata Magyarországon

Az Interreg CENTRAL EUROPE Program által finanszírozott DEEPWATER-CE egy 2019. május 1-jén indult kutatási program, amelynek keretein belül öt közép-európai ország (Magyarország, Horvátország, Lengyelország, Németország – Bajorország és Szlovákia) a **célzott felszín alatti vízutánpótlási és vízvisszatartási technológiák** alkalmazási lehetőségeit vizsgálja.

A projekt vezetője a Magyar Bányászati és Földtani Szolgálat, magyar partner a GeoGold Kárpátia Kft., illetve a munkák megvalósítását társult partnerként az Országos Vízügyi Főigazgatóság is segíti. **A projekt az első Éghajlatváltozási Cselekvési Terv részét képezi.**

Az éghajlatváltozás egyik legjelentősebb kihívása hazánkban a szélsőséges időjárási események gyakoribbá válása, amely szélsőségesebb vízjáráshoz, az aszályok gyakoribbá és hosszabbá válásához vezet. A felszín alatti vízutánpótlási-, és vízvisszatartási technológiák révén a csapadékos és nagyvizes időszakokban megjelenő többletvizet eltározhatjuk a felszín alatti víztartó rétegekben. Ez a talaj- vagy rétegvíz formájában eltárolt vízkészlet általánosságban javíthatja a talaj vízellátottságát, csökkentheti az öntözési vízigényeket, javíthatja a természetes ökoszisztémák életfeltételeit, később, vízhiány idején pedig felhasználható az öntözési, vagy ivóvíz igények kielégítésére.

E technológia felszíni víztározással szembeni **kiemelt előnye, hogy nincs jelentős területigénye és minimális a párolgási veszteség.** A mezőgazdaság és a természetes ökoszisztémák számára pedig a **talaj vízellátottságának javulásával** egyaránt kedvező lehet a hatása. Mindezek révén a felszín alatti vízutánpótlási-, és vízvisszatartási technológiák segítik a klímaváltozás hatásainak mérséklését és a második Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégiában kiemelt célként megfogalmazott fenntartható vízgazdálkodást.

A kutatási program keretében a résztvevők országosan kijelölték 6 különböző célzott felszín alatti vízutánpótlási és vízvisszatartási technológiára a várhatóan jól alkalmazható területeket. A kiválasztási módszertan a helyi földtani-vízföldtani adottságokat és a klímaváltozás regionálisan eltérő módon jelentkező hatásait egyaránt figyelembe veszi.

Az országos térképek alapján kijelölésre került a **mintaterület**, ahol előzetes megvalósíthatósági tanulmány is készül a **magyar gazdaságok öntözővíz utánpótlását támogató, úgynevezett felszín alatti gát lehetséges kialakításának vizsgálata** céljából. Az öntözési vízigény, az országos szintű szűrés, és a korábbi kutatások eredményei alapján, a vizsgálatok **fókuszába a Délkelet-Magyarországon található Maros hordalékkúp** került. A hordalékkúp teljes területére készített **részletes alkalmassági térkép** alapján célterületeként a **Békés megyei Csanádapáca és Medgyesbodzás** települések vonzáskörzete került kiválasztásra.

A felszín alatti gát **eltemetett, egykori folyómedrek** kavicsos-homokos mederanyagában képes a víz hatékony felszín alatti tárolására. A **felszín alatti vízáramlást torlasztó gát segítségével a talajvíz szintje megemelhető, és a terület alatt átáramló vizek részben visszatartathatók és eltárolhatók a vízhiányos időszakokra.** A földtani-geofizikai adatok, helyszíni mérések és a felszín alatti vizekből származó vízminták vizsgálati eredményei **egy részletes vízföldtani modell elkészítéséhez szolgáltatnak alapot, amelynek segítségével megismerhetjük helyben a felszín alatti víz mennyiségi és minőségi jellemzőit, áramlási és utánpótlási viszonyait.** A modell lehetőséget biztosít továbbá a különböző technológiai megoldások **hatékonyságának értékelésére, amelyhez kockázatértékelés és költség-haszon elemzés is fog kapcsolódni.**

További tájékoztatás:

Varga Erika, projektvezető (varga.erika@mbfsz.gov.hu)

*Ökrös Béla
halálának 10. évfordulóján,
fájó szívvel emlékezik
szerető családja.*

*“Csak az idő múlik,
feledni nem lehet.
Szívünkben örök a
fájdalom és a szeretet.”*

Anyakönyvi hírek

Születés: Szőke Róbert és Seres Klaudia leánya Vivien Loretta, Farkas Dávid és Kruppa Krisztina leánya Dorina

Házasságkötés: -

Halálozás: Paucsik János (1930); Kocsis Zoltánné Kajári Emília Mária (1934)

Eukarisztikus világkongresszus 1938.

Csanádapácán már 1937. október elsejével megkezdődött az Eukarisztikus világkongresszusra való toborzás. Népünk nem igazán tudta megérteni, hogy mire való ez a korai szervezkedés. Ki tudja mi lesz jövő májusig? Élünk-e még ekkor? No, meg aztán nem-e akkor kell kukoricát kapálni? – mondogatták az emberek, amikor kapacitáltam őket a kongresszusra való részvételre. Szinte félttem a toborzás sikertelenségétől, bár másutt is hasonlóak voltak a jelentések. Minden szentbeszédben „alludáltam” az eukarisztikus szent

év nagy jelentőségére és azt a magyar katolikus hithűség és becsület hirdetésének tüntettem fel. A lassan eszmélő és lelkesedő falusi nép szíve mégis csak megmozdult. Az isteni kegyelem sok ösztönzésével serkentette az embereket részvételre. Félve jöttek az első jelentkezők. Tele voltak aggályossággal. Elfér-e az a sok nép pesten? -kérdézték. Aztán meg nem történik-e annyi nép között valami szerencsétlenség? Alig győztem őket megnyugtatni, nem lesz semmi baj. Hisz azért kell már most jelentkezni- mondogattam- hogy mindenkinek helyet biztosítsanak és ne legyen zavar. A jelentkezések idejét többször meg kellett hosszabbítani, mert a toborzás minden felé lassan haladt előre. A külföldiek is nehezen határozták el magukat az útra, mert a kusza politikai helyzet állandó háborús veszéllyel fenyegetett.

1938. május 25-én kezdődtek Budapesten az Eukarisztikus világkongresszus lélekiemelő ünnepségei és élményei többszázézes részvevővel. A rend és a magyar nép mélységes áhitata mindenkit megkapott, Krisztusnak valódi diadalünnepe volt. Útjelző, mely megmutatta, hogy a fegyverek erején kívül az eukarisztiában való hit varázslatos erő, mely a népeket békekészen egyé fűzi. Gönczi Károly plébános vezetésével községünkben is szép számmal vettek részt. Voltak akik kerékpárral tették meg a nagy utat és mindenki lelkileg megtisztulva, megerősödve tért haza.

/História Domus, Gönczi Károly/

JÚLIUS HAVI HULLADÉKSZÁLLÍTÁS

Kommunális hulladék szállítás: minden csütörtökön

Zöldhulladék szállítás: 2021. július 23. (péntek)

Szelektív hulladék szállítás: 2021. július 22. (csütörtök)

DAREH Bázis Nonprofit Zrt.

Csanádapácai Új Szó. Csanádapáca község önkormányzati lapja. Megjelenik havonta.

Felelős kiadó: Csanádapáca Község Önkormányzata. Felelős szerkesztő: Zsikai Rajmund Péter

Nyomdai kivitelezés: Paulik és Társa Nyomdaipari Bt.

Készült 1200 példányban. Az ingyenes kiadványt a kiadó megbízásából a Magyar Posta terjeszti.

ISSN 2064 - 647X (nyomtatott), ISSN 2064 - 6488 (online)

A Csanádapácai Új Szó online elérhetősége: http://csanadapaca.hu/csanadapacai_uj_szo/